

Sygn. akt IV U 499/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 czerwca 2015r. w S.

odwołania L. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 17 marca 2014 r. Nr (...)

w sprawie L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo L. K. do emerytury od 2 lutego 2014 roku.

Sygn. akt: IV U 499/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 17 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił L. K. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył L. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach należy zaliczyć okres pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w S., a także w Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w Ł., w tym okres zasadniczej służby wojskowej, gdzie pracował w charakterze spawacza (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony L. K. w dniu 2 lutego 2014r. ukończył 60-ty rok życia. W dniu 7 lutego 2014r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 7 lutego 2014r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, 3 miesiące i 11 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 24 lata, 11 miesięcy i 16 dni, a okresy nieskładkowe 3 miesiące i 25 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że ubezpieczony nie wykazał, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z 17 marca 2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 17 marca 2014r. k.12 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w B. (...) Oddział w Ł. od 3 listopada 1972r. do 19 lipca 1977r. w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem przez 4 lata, 8 miesięcy i 17 dni, przy czym w okresie od 26 kwietnia 1974r. do 30 kwietnia 1976r. odbywał zasadniczą służbę wojskową (świadcstwo pracy z 19 lipca 1977r. i kopia książeczki wojskowej k.5-6 akt rentowych).

W dniu 24 czerwca 1972r. ubezpieczony ukończył (...) Szkołę Zawodową w Ł. w zawodzie ślusarz-mechanik. Stosownie do powyższego zawierając z ubezpieczonym umowę o pracę w/w pracodawca powierzył mu stanowisko ślusarza. W praktyce ubezpieczony wykonywał pracę spawacza, w ramach której spawał kontenery i stojaki pod silniki dla wojska, a wcześniej wycinał palnikiem acetylo -tlenowym części do spawania. Początkowo spawał bez uprawnień. W trakcie zatrudnienia – na początku 1977r. pracodawca skierował go na kurs spawania i po jego ukończeniu w dniu 19 kwietnia 1977r., spawał posiadając formalne uprawnienia. Po zespawaniu konstrukcji ubezpieczony malował je farbą nitro. Ubezpieczony wykonywał tę samą pracę przed powołaniem do wojska i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej (odpis świadectwa ukończenia (...) Szkoły Zawodowej w Ł., karta spawacza – w aktach osobowych – w kopercie na k.17 akt sprawy, zeznania świadków: J. H. k.18v-19 – nagranie od minuty 10 do 15 i R. C. k.19 – nagranie od minuty 15 do 18 oraz zeznania ubezpieczonego k.22v-23 – nagranie od minuty 27 do 31).

Ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w S. od 18 sierpnia 1977r. do 30 czerwca 1992r. w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym w okresie od 14 lutego 1986r. do 14 marca 1986r. oraz w okresie od 5 kwietnia 1991r. do 30 kwietnia 1992r. przebywał na urlopie bezpłatnym w związku z pracą na budowie eksportowej. Wyłączając okres pobytu na urlopiach bezpłatnych ubezpieczony pracował w w/w przedsiębiorstwie przez 13 lat, 8 miesięcy i 18 dni (świadcstwo pracy z 30 czerwca 1992r. k.7 akt rentowych).

Z chwilą zatrudnienia ubezpieczonego w powyższym przedsiębiorstwie pracodawca powierzył mu stanowisko ślusarza-spawacza (umowa o pracę z 18 sierpnia 1977r. zawarta na 2-tygodniowy okres próbny, a po jego upływie na czas nieokreślony k.59B akt osobowych). Na stanowisku tym ubezpieczony pracował do 31 marca 1987r. Z dniem 1 kwietnia 1987r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko majstra budowy (umowa o pracę z 1 kwietnia 1987r. na stanowisku majstra budowy). Na stanowisku tym ubezpieczony zatrudniony był końca zatrudnienia w w/w przedsiębiorstwie.

(...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w S. realizowało budowy w zakresie budownictwa przemysłowego i obiektów użyteczności publicznej. Będąc zatrudnionym na stanowisku ślusarza-spawacza ubezpieczony pracował w rzeczywistości jako spawacz i montażysta konstrukcji stalowych, żelbetowych na wysokości. Uprawnienia spawacza i doświadczenie w tym zawodzie zdobył podczas wcześniej omówionego zatrudnienia. Pracował w ten sposób przy budowie estakady nawęglania w M., Zakładu (...) w W., zakładów (...) w S., Zakład (...) w S., budynek ocynkowni dla (...) w S., hala dla Zakładów (...) w S. (zeznania świadków: M. H. k.18v – nagranie od minuty 6 do 10, A. B. k.19-19v – nagranie od minuty 18 do 25, Z. C. k.19v – nagranie od minuty 25 do 29 oraz zeznania ubezpieczonego k.22v-23 – nagranie od minuty 31 do 37 i k.11v – nagranie od minuty 5 do 10). Pracując następnie – od 1 kwietnia 1987r. na stanowisku majstra budowy ubezpieczony miał za zadanie nadzorowanie prac budowlanych wykonywanych przez pracowników fizycznych na budowach realizowanych przez przedsiębiorstwo. Pracował w ten sposób m.in. przy budowie przepompowni ścieków w W., gdzie prace wykonywane były na głębokości 6 metrów poniżej poziomu wody i

na wysokości do 9 metrów od ziemi, a także przy budowie zakładu produkcji pustaków w P.. Ubezpieczony nadzorował pracę od wykopów przez fundamenty i dalej stawianie konstrukcji budowli lub budynków. Nadzorował pracę operatorów sprzętu ciężkiego (koparek, spycharek) oraz brygady zbrojarzy, betoniarzy, cieśli, spawaczy, monterów konstrukcji na wysokości, dekarzy. Ubezpieczony nadzorował te prace pod względem jakościowym i ilościowym, czytał projekty, rozwiązywał pojawiające się problemy techniczne. Przez cały czas przebywał bezpośrednio na budowie, pracował również fizycznie. Do obowiązków ubezpieczonego należało również rozliczanie czasu pracy podległych pracowników. Ubezpieczony podlegał kierownikowi zespołu budów, który z kolei kierował realizacją kilku budów równocześnie. Prace budowlane wykonywane były przez cały rok (zeznania świadków: M. K. k.22-22v – nagranie od minuty 12 do 20, M. N. k.22v – nagranie od minuty 20 do 25 oraz zeznania ubezpieczonego k.22v-23 nagranie od minuty 31 do 37 i k.11v – nagranie od minuty 10 do 18).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.7 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie L. K. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymaganą ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia. Ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wskazując, że do stażu tego powinien być zaliczony okres zatrudnienia w Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w B. (...) Oddział w Ł., gdzie pracował jako spawacz, a następnie w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w S., gdzie od chwili zatrudnienia pracował jako spawacz, a od 1 kwietnia 1987r. aż do rozwiązania stosunku pracy jako majster budowy, kiedy to wykonywał prace polegające na sprawowaniu dozoru inżyniersko-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace zaliczane do prac w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego oraz ze spójnych i logicznych zeznań świadków – współpracowników ubezpieczonego w rozpatrywanych okresach, a także ze spójnych zeznań samego ubezpieczonego wynika, że w okresie zatrudnienia w

Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w B., a zatem przez 4 lata, 8 miesięcy i 17 dni (w tym w tym 2 lata służby wojskowej) ubezpieczony wykonywał pracę polegającą na spawaniu konstrukcji metalowych, a następnie malowaniu tych konstrukcji, a zatem prace zaliczane do pracy w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A dział XIV poz.12 i dział V poz.6 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Tego samego rodzaju pracę ,tj. pracę spawacza połączoną dodatkowo z pracą montażysty konstrukcji stalowych na wysokości wykonywał ubezpieczony również w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w S. w okresie od początku zatrudnienia ,tj. od 18 sierpnia 1977r. do chwili powierzenia mu stanowiska majstra budowy ,tj. do 31 marca 1987r. Jak wskazano wyżej praca spawacza zaliczana jest do pracy w szczególnych warunkach, podobnie jak praca polegająca na montażu konstrukcji metalowych na wysokości, o czym stanowi wykaz A dział V poz.5 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Wreszcie pracę w szczególnych warunkach wykonywał ubezpieczony poczynając od 1 kwietnia 1987r. ,tj. od chwili powierzenia mu stanowiska majstra budowy do końca zatrudnienia w w/w Przedsiębiorstwie ,tj. do 30 czerwca 1992r. Jak wynika z przedstawionych wcześniej ustaleń wykonywał on wówczas prace polegające na kierowaniu pracami budowlanymi oraz nadzorem ilościowym i jakościowym na tych pracami, przy czym z uwagi na zakres wykonywanych prac i obowiązek zachowania wymogów bezpieczeństwa pracy oraz bezpieczeństwa budowanych obiektów, przez cały okres pracy ubezpieczony pracował bezpośrednio na budowach w miejscu, gdzie swoją pracę wykonywali podlegli mu pracownicy. Ubezpieczony podlegał z kolei kierownikowi zespołu budów, który nadzorował równocześnie kilka inwestycji. Dlatego praca ubezpieczonego wykonywana stale w miejscu budowy miała istotne znaczenie dla realizowanego przedsięwzięcia budowlanego. Podstawowe prace, które nadzorował ubezpieczony, będące jednocześnie podstawowymi pracami dla przedsięwzięcia budowlanego, były wykonywane przez maszynistów ciężkich maszyn budowlanych, zbrojarzy, betoniarzy, cieśli, spawaczy, montażystów konstrukcji żelbetonowych na wysokości, dekarzy. Nie ulega wątpliwości, że prace wymienionych grup zawodowych są zaliczane do prac w szczególnych warunkach – vide: wykaz A: dział V poz.3, 4, 5, 9 i dział XIV poz.12 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Nadzorując prace wymienionych grup pracowników ubezpieczony pracował w tych samych warunkach, co wskazani pracownicy, a zatem zarówno na wysokości, jak i w wykopach przez co - podobnie jako oni – narażony był na szkodliwe dla organizmu warunki pracy. W tych okolicznościach w pełni uzasadnione jest zakwalifikowanie pracy ubezpieczonego wykonywanej w okresie od 1 kwietnia 1987r. do 30 czerwca 1992r. do pracy o jakiej mowa w wykazie A dział XIV poz.24 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. a polegającej na sprawowaniu dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Odnosząc się do wykonywania przez ubezpieczonego czynności niebędących czynnościami stricte nadzorczymi w procesie budowy, jak np. rozliczanie czasu pracy podległych pracowników, wskazać należy, że fakt wykonywania tego rodzaju czynności nie podważa ustalenia, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Czynności te były ściśle związane z powierzoną ubezpieczonemu funkcją, a jednocześnie nie były głównymi pracami, które wykonywał (czasowo stanowiły uboczne zajęcie). Ogółem prace wykonywane przez ubezpieczonego w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) (po odliczeniu okresów urlopów bezpłatnych) trwały 13 lat, 8 miesięcy i 18 dni i razem z pracą w Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w B. (...) Oddział w Ł. wynoszą wymagane co najmniej 15 lat pracy. Wskazać w tym miejscu jeszcze należy, że jak wynika z przedstawionych na wstępie ustaleń, w umowie o pracę w Wojewódzką Usługową Spółdzielnię Pracy, a także w umowie o pracę z 18 sierpnia 1977r. zawartej z (...) Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) w S. i co za tym idzie w świadectwach pracy stanowisko pracy ubezpieczonego określone było jako ślusarz lub ślusarz-spawacz. Z dalszych ustaleń Sądu wynika jednak bezspornie, że w rozpatrywanych okresach ubezpieczony wykonywał faktycznie pracę spawacza. W okolicznościach sprawy istotna jest zaś nie formalne określenie stanowiska, ale faktycznie wykonywana praca.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo L. K. od (...), ,tj. od chwili ukończenia przez ubezpieczonego 60. roku życia.